

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Diff. 2. An voces sint objectum Logicæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

RESPONDETUR. Quamvis abstraheret ab omni materia, non esset Metaphysica, quia scientiæ, ut probavi ante, non per abstractionem specificantur, quæ verò abstractio competat Logicæ, superius habetur.

INSTABIS III. Si objectum Logicæ est quid reale, sequitur illam nobiliorem esse Mathematicâ & Ethicâ. Mathematicâ quidem, quia nobilior est quantitate, operatio intellectus: Erit etiam præ Ethicâ nobilior, quia nobiliores sunt actus intellectus, actibus voluntatis.

RESPONDETUR. Diverſo respectu nobiliorem esse præ his Logicam. Vincitur tamen à Mathematica in hoc; quia illa non nisi demonstrativè procedit. Ab Ethicâ etiam vincitur, quia præstantius est habere & rectitudinem naturæ, & rectitudinem artis, & rectitudinem moralem, quæ rectitudines competunt actui Ethico; Actui verò Logico, competit rectitudo, non nisi naturæ & artis.

OBJICITUR VI. Definitio & Divisio, scripta, vel vocalis, spectat ad Logicam, non spectaret autem, si Ens rationis non esset objectum, quid enim commune esset scripto, voci, &c. cum operatione intellectus.

RESPONDETUR. Revocari hæc tanquam signa manifestativa conceptuum.

DIFFICULTAS II.

An Voces sint Objectum Logicæ.

PRÆMITTO I. *Nomine Vocum venire posse vel voces Internas, vel Externas.* Vox interna est: Verbum mentis & locutio, per quam manifestat sibi ipsi intellectus objectum: ut fusius in Animastica, & aliquid DEO volente innuetur in materia de Universalibus. Vox autem externa est sermo, qui conceptus nostros internos manifestare natus est alicui.

Nominales censentur voces internas pro objecto Logicæ statuisse. Nam Oeccham Princeps nominalium conceptus mentis dicit esse objectum Logicæ. Voces autem externas, censentur pro objecto statuisse, Aureolus & Aphrodisæus;

PRÆMITTO II. *Voces externas quæ sint sonus articulatus, spectare ad Animasticam,* in quantum tractat de sensibus. Quæ verò sunt certo modo pronuntiabiles, construibiles, spectant ad Grammaticam: quæ faciunt ornatam locutionem, ad Rhetoricam, quæ possunt habere numerum & concentum, spectant ad Musicam & Poeticam, quæ sunt Entia, ad Metaphysicam, quæ sunt quid corporeum, spectant ad Physicam.

PRÆMITTO III. *Restare ut queratur, an voces manifestativa conceptuum spectent ad Logicam.*

DICENDUM EST. *Voces non esse objectum Attributionis Logicæ per se & adequatum.*

PROBARI SOLET I. Sublatis & impossibilibus vocibus, potest esse Logica, nam sublati vocibus, potest fieri apprehensio, enuntiatio, syl-

logisatio. Ergò non sunt per se objectum Logicæ. Objectum enim per se & Attributionis Logicæ, est tale, ut illo sublato, tolli debeat Logica.

PROBARI SOLET II. *Passiones quas demonstrat Logica de suo objecto, non conveniunt per se vocibus, nam generare scientiam, est proprietas objecti Logici, & non est proprietas vocum. Veritas item & falsitas non est propriè in vocibus, unde & mendacium non est contra vocem, sed contra mentem: quod si definitiones primò & per se convenientes objecto Logicæ, non demonstrantur de vocibus, jam voces non sunt per se objectum, nam de eo, quod est per se objectum, per se debent demonstrari passionibus.*

CONFIRMATUR. Quia multa sunt considerationis Logicæ, quæ non sunt voces, ut operationes internæ Logicæ. Deinde Logica naturalis potest esse sine vocibus, ut in mutis, qui urique discursus naturales faciunt. Ergò & Logica artificialis, nam Logica artificialis & naturalis, habent se, sicut Perfectum & Imperfectum, porro perfecti idem est objectum, quod & Imperfecti ut v. g. Oratoris perfecti objectum est Oratio, ita etiam imperfecti objectum est Oratio. Quod si imperfecti habitus, hoc est naturalis, objectum non sunt voces, nec etiam erunt objectum perfecti habitus, hoc est, artificialis Logicæ.

PROBATUR III. *Conclusio. Datur actus aliquis Logicæ, qui non habet pro objecto voces.* Ergò &c. Antecedens probatur. Primus actus Logicus, antequam exprimitur vocibus, est verè Logicus, & tamen non habet pro objecto voces. Quod actus Logicus antequam vocibus exprimitur, sit verè Logicus. Probo. Antequam exprimitur actus Logicus, illa vox expressiva actus Logici, vel est expressiva actus Logici, vel actus non Logici; non potest dici quod sit expressiva actus non Logici, quia ejus actus est expressiva, antequam eum exprimat, quem postea de facto exprimit: sed exprimit logicum. Ergò de facto antequam exprimat, ille actus est logicus. Quod verò actus Logicus antequam vocibus exprimitur, non habeat pro objecto voces. Probatur. Illud est objectum primi actus Logici, v. g. hujus Definitionis: Homo est animal rationale, circa quod versatur ille actus. Sed non versatur circa voces, objectum enim istius Definitionis est essentia hominis: Quod si actuum Logicæ objectum non sunt voces, nec habitus Logici objectum erunt voces. Idem enim debet esse objectum habitus quod & actuum.

NON NEGOTAMEN pertinere voces ad objectum Logicæ reductivè, quia nulla ars v. g. docet medium terminum in prima Figura subijci debere in Majori.

Unde logica ordinando conceptus internos ordinat simul voces illorum conceptuum expressivas

pressivas; non spectant tamen illæ voces ad objectum Logicæ, nisi per accidens, quia impossibilibus illis ut dixi, posset adhuc Logica esse in se, ut ante integra.

OBJICITUR I. Si quis immemor definitionis mentalis, eliciat cognitionem definitionis vocalis, qua dicat: Definitio vocalis est Oratio vocalis, vocaliter manifestans naturam rei per genus & differentiam: hæc cognitio habet pro objecto voces, nec potest pertinere ad aliam scientiam, nisi ad Logicam. Ergo Logica pro objecto habet voces.

RESPONDETUR aliqui apud Arriagam non omnes cognitiones, quæ dantur, debent esse cognitiones, quæ habeant propriam scientiam. Vide illum disp. 2. Sec. 3. num. 21.

RESPONDETUR. aliter distinguendo subsumptum. Sed hæc cognitio non potest ad aliam scientiam pertinere nisi ad Logicam saltem reductivè, Concedo. per se & primario Nego. Distinctoq; Consequenti, nego Consequentiam.

OBJICITUR II. Quidquid considerat Logica, est aut Terminus, aut Propositio, aut Syllogismus. Hæc omnia sunt voces. Unde Terminus definitur: esse vox terminans propositionem. Propositio est Oratio verum aut falsum enuntians. Ergo voces sunt objectum Logicæ.

RESPONDERI SOLET I. Distinguendo. Hæc omnia sunt voces propriè, & rigorosè. Nego. Figuratè concedo. Assumuntur enim voces ad significandos conceptus internos, & eorum ordinationem; adeum modum, quo signum pictum in Sphæra, vocatur Gemini Cancer, Leo, quantumvis hæc signa in Cælo sint, & in ejus zodiaco.

RESPONDETUR II. Hæc omnia esse voces internas, quæ voces internæ idem sunt cum operationibus intellectus nostri. Hinc & Logica vocatur sermocinalis scientia, à nomine Græco Logos, quod significat verbum internum.

OBJICITUR III. Habitus Progymnasticus seu Præexercitatorius debet versari circa materiam fictam consimilem veræ. Ita habitus gladiatorii præexercitatorii objectum sunt gladii lignei, cum postea ipsa gladiatoria, utatur ferro. Sed Logica est habitus Præexercitatorius. Ergo objectum illius debet esse aliquid fictum, non commodius quam voces externæ; nam hæc consimilitudinem habent cum internis vocibus seu conceptibus. Ergo voces externæ, sunt objectum.

RESPONDETUR. Logicam improprie esse habitum præexercitatorium. Nam habitus propriè præexercitatorius, essentialiter habet idem objectum, cum eo habitu, ad quem præexercitatur; essentialiter autem aliud est objectum Logicæ ab aliis scientiis. Est tamen Logica habitus progymnasticus improprie, quia scilicet ad perfectius acquirendas scientias, præsupponitur.

OBJICITUR IV. Ethica, & instrumentum ejus Prudentia, non solum dirigit actiones in-

ternas, sed etiam externas. Ergo & Logica non solum dirigit voces internas sed etiam externas.

RESPONDETUR. Nec Ethica primo & per se dirigit actiones externas, sed tantum reductivè spectant ad Ethicam actiones externæ: sicut & voces ad Logicam.

INSTABIS I. Voces si non considerantur per se, nec reductivè spectabunt jam ad Logicam, quod probatur. Ad Grammaticam tanquam ad instrumentum generale omnium scientiarum spectat directio vocum.

RESPONDETUR. Directio Grammatica spectat ad Grammaticam, non verò Logicam.

INSTABIS II. Nulla directio vocum est Logica, quia constructio vocum externa correspondens interiori conceptuum coordinationi, spectat ad solam Grammaticam.

RESPONDETUR. Coordinationem prædictam vocum externarum prout secundum leges Grammaticæ fiunt, spectare ad Grammaticam; non verò prout secundum leges Logicas, quæ enim rogo æquivalens est regula in syntaxi, huic: Prima prius subjicit, ad quam solam spectat dicere, subjectum substantivum concordat cum adjectivo prædicato, in Genere, Numero & Casu. Et sicut bona coordinatio vocum, prout connotat numerum & pedes, propriè est ex legibus Poeticæ; ita coordinatio vocum, prout secundum leges Grammaticas spectat ad Grammaticam, prout verò fit secundum leges Logicas, spectabit ad Logicam. Ita sphaera, prout fit secundum leges architectonicæ spectat ad Architectonicam, prout verò repræsentat sydera, spectat ad Mathematicam. Unde & voces secundum constructionem Grammaticam ad Grammaticam spectabunt, prout verò secundum leges Logicas fiunt, pertinebunt ad Logicam.

INSTABIS III. Si aliquomodo spectat ad Logicam vocum coordinatio, surdus & mutus esset imperfectus Logicus, nam hanc notitiam vocum non habet, per quam aliquem actum Logicum exercere possit.

RESPONDETUR. Cum perfectio sit spectanda non secundum ea, quæ accidunt. Diximusque supra, per accidens spectare ad Logicam directionem vocum, bene salvabitur perfectio Logicæ sine vocibus: & sicut esse capronatum, non est imperfectio hominis, quia esse capronatum accidit illi, ita nec erit imperfectus logicus mutus, quia per Accidens spectant voces ad Logicam.

OBJICITUR V. Omne manifestativum ignoti ex noto, est modus sciendi. Voces sunt manifestativæ. Ergo sunt modus sciendi: Modus sciendi est objectum Logicæ. Ergo & voces.

RESPONDERI SOLET I. Falsa est Major, nam frons & vultus manifestant ignotum, nec tamen sunt modus sciendi, saltem non sunt sciendi modus, pertinens ad Logicam.

RESPONDERI. SOLET II. Per accidens voces esse manifestativas ignoti, quia scilicet conceptus

ceptus nostros non in illismet ipsis manifestamus aliis, ut faciunt Angeli, & beati, sine corpore in caelo existentes.

RESPONDETUR III. Transito toto argumento. Nego subsumpti Antecedens. Nego enim omnem modum sciendi, esse objectum per se Logicæ.

Noto. Non posse cognosci cognitionem vocum, quin cognoscantur voces, quia cognitio vocum est representatio vocum, si est representatio vocum, necessario voces cognosci debent, tanquam representatum, tanquam terminus, ad quem dicit ordinem essentialem, representatio. Sed nego illas hoc ipso fore objectum immediatum, & per se, ad eum planè modum, quo definitio cœli spectat ad Logicam, consequenter, necessario tunc cœli cognoscuntur, cœli tamen, non nisi remotè, sunt objectum Logicæ.

DIFFICULTAS III.

An res sint Objectum Logicæ.

DICENDUM EST. *Res non esse objectum Logicæ proximum & immediatum, esse tamen remotum.* Ita Arriaga, Oviedo & ceteri Est contra Jandunum.

Quod non sint Objectum immediatum.

PROBATUR I. Si Logicæ objectum immediatum essent Res, essent objectum ut cognitæ. Sed ut cognitæ non sunt objectum immediatum. Ergo &c. Major constat confessione adversariorum, & probatur. Quia habitus cognoscitivi objectum, debent esse res ut cognitæ, sicut objecti visivæ potentia, sunt res ut visibiles. Sed Logica est habitus cognoscitivus. Ergo objectum illius debent esse res ut cognitæ. Minor principalis probatur. Quia immediatum objectum Logicæ ut dictum supra, sunt operationes, intellectus, Res autem non nisi in tantum, in quantum præsentantur ab illis operationibus. Ergo non sunt immediatum objectum. Objectum enim immediatum, non est quod attingitur ratione alterius. Res autem attinguntur à Logica ratione operationum.

PROBATUR II. Quia circa illud practicè versatur & immediatè Logica, in quod immediatè inducit rectitudinem suam, sed immediatè inducit rectitudinem suam, in operationes intellectus, non in Res. Ergo &c. Minor probatur. Inintelligibile enim est, quomodo res dirigantur immediatè.

PROBATUR III. Logica est habitus reflexivus, si est habitus reflexivus, jam immediatum ejus objectum non erunt res, non enim in res, sed in nostras operationes fit reflexio.

Quod verò sint objectum remotum. Hoc inde, Probo. Quia impossibile est cognitionem attingi ab aliqua scientia, & ulterius illa mediante, objectum cognitionis illius non attingi. Ergo cum cognitiones nostræ attingan-

tur à Logica, illis mediantibus attinguntur & ipsæ res cognitæ.

ADDO tamen res quidem cognitæ esse objectum Logicæ remotum, sed non illas tantum, quia Logica considerat remotè etiam modos, & formalitates rerum, item Entia rationis, quæ non sunt res.

ADDO item. Res esse quidem remotum de facto objectum Logicæ, quia de facto cognitiones ejus, sunt de rebus; sed non sunt necessariò de rebus, quia possunt operationes Logicæ versari circa cognitiones nostras. Hinc & Aristoteles ut ostenderet non necessariò versari circa res Logicam, syllogismorum exempla, aut in falsis materiis, aut in alphabeto ostendit.

OBJICITUR I. Auctoritas Aristotelis qui 4. Metaph. tex. 35. docet Dialecticam de omni re, seu Ente agere. Ergo res sunt objectum Logicæ.

RESPONDETUR. Me non negare res esse objectum Logicæ, sed tantum nego illud esse immediatum.

OBJICITUR II. Auctoritas D. Thomæ & doctrina communis Theologorum. Ex visione DEI, & ipso viso DEO, constat unus finis totalis. Ergo etiam ex cognitionibus, & rebus cognitis, constabit unus finis Logicæ, finis verò Logicæ est objectum Logicæ. Ergo objectum Logicæ, sunt res & cognitiones.

RESPONDETUR. Ex illo Antecedenti si valeret universaliter Consequentia multa absurda sequerentur. Sequeretur enim de asino cognitionem in Physica, & asinum esse finem Physicæ, sicut cognitio de DEO, & DEUS est finis nostræ. Disparitas ita in forma assignari posset, quia scilicet si DEUS non esset finis nostræ, hoc ipso beatitudo non esset finis ultimus, nullus enim ut demonstrant Ethici, est finis ultimus, nisi DEUS. Falsum autem est nisi res sint finis Logicæ, Logicam finem suum non habituram. Deinde aliud est querere: An cognitionis representantis DEUM, intrinsecus finis, sit DEUS, & indubie est, dicit enim Visio DEI essentialem ordinem ad DEUM, ex qua proportionem, finis etiam intrinsecus, seu dic si placet terminus intrinsecus, hoc est essentialis cognitionis, rem representantis, res erit. Quia tamen hæc representatio dicit illum finem essentialem, non qua dirigitur à Logica, sed non nisi qua representatio rei est, ideo adhuc res, non erunt immediatum objectum Logicæ.

OBJICITUR III. Potest ex objecto materiali & formali, constari una ratio objecti, æquè immediata. Ergo ex cognitione & re cognitæ, potest constari ratio una objecti Logicæ.

RESPONDETUR. Disparitas est, quia quando ex objecto materiali & formali fit unum objectum, non apparet quid mediet inter materiale & formale objectum. Quid enim illud? inter res autem ut cognitæ mediat ipsa cognitio ut dixi ante.

OBJI-